

Astrid-Mette Husøy og Ann Cathrine Kroksveen (red)

Blodprøvetaking i praksis

4. UTGAVE

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Case- og flervalgsoppgaver

Kapittel 10

Prøvetaking på barn

Caseoppgaver

Pasienteksempel 1

Tobias kommer sammen med sin far for å ta blodprøve. Tobias er 6 år og går motvillig inn i prøvetakingsrommet. Far har dårlig tid og skynder på gutten. Gutten vil ikke strekke frem armen, og far ber om at vi holder barnet fast og tar prøven.

- Skal bioingeniøren gjennomføre blodprøvetakingen?
- Hvilken rolle har bioingeniøren i denne situasjonen?
- Beskriv hva som kan gjøre for å bedre kunne ta vare på Tobias.

Pasienteksempel 2

Mor kommer med sitt nyfødte barn og skal ta blodprøve. Det blir tilbudt sukkervann som smertelindring, men mor ønsker ikke dette.

- Hvilke alternativer finnes til sukkervann?
- Beskriv hvorfor smertelindring er viktig.
- Hvordan bør blodprøvetaker kommunisere og samarbeide med mor?

Pasienteksempel 3

Martine på 6 år er innlagt på barneavdelingen og skal ta blodprøve. To bioingeniører kommer for å ta blodprøven. Tidligere har foreldrene vært der når prøve skulle tas, men de er ikke til stede denne gangen.

Martine motsetter seg prøvetakingen og vil ikke samarbeide. Bioingeniørene prøver å overbevise henne om at det er viktig å få tatt blodprøvene. De lover henne en fin premie dersom hun samarbeider.

Det er sent på dagen, arbeidsdagen er snart slutt, og bioingeniøren har ikke tid til å vente på at foreldrene kommer tilbake. De ignorerer Martines ønske. Den ene bioingeniøren holder henne fast mens den andre tar blodprøven.

1. Hva tenker du om bioingeniørenes håndtering av denne situasjonen?
2. Reflekter over begrepet «faglig forsvarlighet» i denne situasjonen.
3. Hvilke konsekvenser kan en slik opplevelse få for Martine ved fremtidige prøvetakinger?
4. Hvordan kunne de ha løst utfordringen på en mer profesjonell måte?

Flervalgsoppgaver

1. Hvilket desinfeksjonsmiddel anbefales ved prøvetaking på barn under to måneder?

- a. Klorheksidinsprit 5 mg/ml
- b. Alkotip
- c. Sterilt vann
- d. 70 % etanol

2. Hva er ulempene ved å bruke Emla-krem eller -plaster ved blodprøvetaking?

- a. Plasteret må sitte på i minst 1 time
- b. Effekten varer kun i 30 minutter
- c. Smertelindringen er begrenset til 1–2 timer
- d. Det er kostbart

3. Ved prøvetaking til nyfødtscreening anbefales det å ...

- a. La to dråper blod fylle sirkelen på screeningkortet
- b. Sette en bloddråpe fra hælen direkte på sirkelen på kortet
- c. Plassere bloddråpene på begge sidene av screeningskortet
- d. Å gjennomføre prøvetakingen etter 72 timer

4. Hvilke komplikasjoner kan oppstå ved mange dype hælstikk på en nyfødt baby?

- a. Hepatitt A
- b. HIV-infeksjon
- c. Hematom
- d. Osteomyelitt

5. Venepunksjon på en nyfødt eller et spedbarn er anbefalt ved prøvetaking til ...

- a. Blodkultur
- b. Hematokritt
- c. Hemoglobin
- d. Fastende glukose

6. Hos en nyfødt baby som er født til termin er kapillærtettheten i hælen lokalisert ...

- a. Mellom 0,35 og 1,6 mm dypt
- b. Fra 1,00 mm til 2,00 mm dypt
- c. I øverste laget til epidermis
- d. Rundt 2,4 mm dypt